

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу**
вул. Карпатська, буд. 15
м. Івано-Франківськ, 76019

Міністерство енергетики України опрацювало зауваження до проєкту наказу «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації», надані фахівцями Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Державній регуляторній службі листом від 14.04.2023 № 30-27-5/37 та повідомляє, що надані зауваження враховано в доопрацьованому проєкті наказу, який буде повторно наданий на розгляд та погодження Державній регуляторній службі.

Заступник Міністра

Микола КОЛІСНИК

Власенко О.

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.4-7.4.1-10307 від 23.05.2023
КЕП: КапитулетикМГ СВ2340652023121496
3ED5083160DVC59B0400000024E68B00A3BBAH000
Сертифікат дійсний з 00.05.2023 09:53 до 00.05.2024 09:53

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

_____ року № _____

**Методика
визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження
газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок
збройної агресії Російської Федерації**

I. Основні положення

1. Ця Методика застосовується під час визначення обсягу втрат (витоку) природного газу оператором газорозподільної системи (далі - оператор ГРМ) у разі розгерметизації пошкодженої або знищеної ділянки газопроводу та/або газорозподільного пункту, зумовленого бойовими діями та понесених у зв'язку із запобіганням/врегулюванням гуманітарних кризових ситуацій, збройною агресією (далі - обсяг втрат (витоку) природного газу) та вартості такого обсягу у разі руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів (далі - об'єкт пошкодження), завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії Російської Федерації (далі - збройна агресія).

2. Ця Методика поширюється на випадки пошкодження або знищення газопроводів, газорозподільних пунктів та всіх складових газорозподільної системи, що використовуються для здійснення послуг з розподілу природного газу споживачам на підприємства, установи, організації усіх форм власності, суб'єктів господарювання, що мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу.

Питання механізму оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам пошкодження внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією не охоплені положеннями цієї Методики регулюються Методикою визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженої наказом Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України від 22 лютого 2023 року № 57/342.

3. У цій Методичі терміни вживаються у такому значенні:
акт оцінки збитків - документ, що є результатом стандартизованої оцінки і містить висновки про розмір збитків, підтверджує виконані процедури з оцінки;
бандаж – пристрій, який тимчасово встановлюється для відновлення герметичності газопроводу у разі його пошкодження;
вартість втрат (витоку) природного газу – актуальні на дату оцінки витрати на покриття обсягу витоку природного газу;
вихідні дані – документи, в яких містяться характеристики об'єкта

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 24.05.2023 11:36
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

пошкодження, що підлягає оцінці;

збиток – вартість втраченого обсягу природного газу, у зв'язку із витоком в атмосферу, внаслідок пошкодження та/або знищення газопроводу, газорозподільного пункту, що зазнало руйнівного впливу внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, ракетно-бомбових ударів, в ході збройної агресії;

інформаційні джерела – дані, які додатково надаються або збираються з метою застосування оціночних процедур, визначених цією Методикою;

оператор ГРМ – суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління;

оцінка – процес визначення вартості втрат на дату оцінки за відповідною процедурою;

розмір реальних збитків – визначення вартості втрат (витоку) природного газу станом на дату витоку природного газу в атмосферу, внаслідок пошкодження та/або знищення газопроводу, газорозподільного пункту, що зазнало руйнівного впливу внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, ракетно-бомбових ударів, в ході збройної агресії.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про ринок природного газу», постанові Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 року № 951) (далі – Постанова), Кодексі газорозподільних систем, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824, Правилах безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119, Державних будівельних нормах ДБН В.2.5-20:2018, Методиці визначення розмірів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу при здійсненні розподілу природного газу, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 06 листопада 2020 року № 2033.

4. Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення таких цілей:

визначення розмірів та обсягів шкоди та збитків, завданих збройною агресією;

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

інші цілі, визначені законодавством.

5. Основні показники, які оцінюються:

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу в разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

6.Ця Методика встановлює процедуру визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації починаючи з 19 лютого 2014 року.

II. Організаційні засади визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації

1. Оператори ГРМ подають до Міненерго щомісячно інформацію (розрахунок) щодо обсягу втрат, зумовлених збройною агресією, на об'єктах газорозподільної системи, які мають часткові пошкодження та до яких є вільний доступ у оператора ГРМ, та інформацію щодо обсягу втрат, зумовлених збройною агресією, на об'єктах газорозподільної системи, які зруйновано та/або до яких відсутній вільний доступ у оператора ГРМ та фактичних обсягів втрат природного газу розрахованих відповідно до формули визначення обсягу втрат природного газу, наведеної у додатку 1 до цієї Методики, не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним періодом, у будь-який з зазначених способів:

1) в паперовому вигляді (наручно);

2) в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи суб'єкта господарювання та/або кваліфікованої електронної печатки суб'єкта господарювання з дотриманням вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги» на електронну адресу.

2. Додатково до зазначеної у пункті 1 цього розділу інформації (розрахунку), оператор ГРМ надає Міненерго, не пізніше 8 числа місяця, наступного за звітним періодом, наступні дані:

дані щодо ведення бойових дій на території об'єктів газорозподільної системи, які мають часткові пошкодження та/або які зруйновано (повідомлення на офіційному сайті Збройних Сил України або довідка з підтвердженням з обласної військово-цивільної адміністрації, щодо бойових дій, де засвідчений факт події, або з територіальної громади, яка розташована в районі проведення воєнних (бойових) дій або яка перебуває в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), перелік яких затверджено наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові

або тимчасово окупованих Російською Федерацією», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004, або протокол огляду місця події ДСНС, або протокол огляду місця події Національної поліції, тощо);

за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії. Неможливість надання зазначеної інформації підтверджується письмовою довідкою оператора ГРМ;

за можливості підтвердження періоду часу витoku природного газу (заявка аварійно-диспетчерської служби (далі - АДС)) або повідомлення, де засвідчується час початку витoku газу в наслідок аварії та час зупинення витoku під час локалізації або ліквідації аварії, тощо). Час або тривалість витікання природного газу має бути розраховано виходячи з даних про момент ушкодження (початок витoku газу) та час припинення витoku природного газу (усунення ушкодження, з допомогою бандажу або застосування запірної арматури). Втрати природного газу вважаються припиненими з моменту зупинення витoku природного газу в атмосферу. Неможливість надання зазначеної інформації підтверджується письмовою довідкою оператора ГРМ;

дані, що були отримані під час реєстрації виклику АДС (в тому числі заявка АДС). Неможливість надання зазначеної інформації підтверджується письмовою довідкою оператора ГРМ;

повідомлення про аварію, надзвичайну ситуацію (далі - НС) на об'єкті системи газопостачання;

повідомлення про усунення аварії, НС на об'єкті системи газопостачання. Неможливість надання зазначеної інформації підтверджується письмовою довідкою оператора ГРМ.

3. Оператор ГРМ несе відповідальність за достовірність даних та розрахунки щодо обсягів втрат (витoku) природного газу. Якщо день подання інформації припадає на неробочий (вихідний або святковий) день, то днем подання є наступний за вихідним або святковим робочий день.

4. Узагальнення інформації, наданої операторами ГРМ в порядку, встановленому цим розділом, здійснюється за формою, згідно з додатком 2 до цієї Методики.

III. Методичні засади визначення вартості втрат (витoku) природного газу (розмір реальних збитків)

1. Для визначення вартості втрат (витoku) природного газу (розмір реальних збитків) приймається обсяг втрат природного газу, розрахований в порядку встановленому цією Методикою.

2. Відповідальним за визначення вартості втрат (витoku) природного газу є Міненерго.

3. Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки вартості втрат (витоку) природного газу (розмір реальних збитків) є:

ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків;
інформація про договори купівлі-продажу, ринкові ціни тощо;
інформація з інших актів, складених за результатами оцінки збитків;
дані космічної зйомки, наявні геопросторові дані, цифрові картографічні матеріали на постраждалій території (об'єкти). У разі відсутності геопросторових даних, цифрових картографічних матеріалів на постраждалій території (об'єкти) можуть бути використані дані аерозйомки пілотованими та безпілотними апаратами відповідних постраждалих територій (об'єктів) проведені для фотофіксації завданої шкоди та збитків;

дані, надані оператором ГРМ відповідно до розділу II цієї Методики;
інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки збитків.

4. Орієнтовний перелік вихідних даних, що застосовуються під час оцінки збитків:

правова, технічна та інша документація газопроводу, що зазнало руйнівного впливу, яка дає змогу його ідентифікації, в тому числі документи, які складені під час огляду об'єкта і ґрунтуються на судженнях (свідченнях) фахівців;

звіт (акт) про обстеження пошкоджених та/або знищених об'єктів після завдання шкоди;

вартість (ринкова) природного газу;

інші документи, які містять характеристики об'єкта оцінки.

5. Вартість втрат (витоку) природного газу (розмір реальних збитків) внаслідок витоку природного газу з метою задоволення цілей встановлених пунктом 4 Постанови, розраховується за формулою:

$$Ц_i = [(SK \text{ VTP} + SK \text{ Exit fee}) \times X\text{-RateEUR} \times 10,6 + UA \text{ Entry fee} \times K_n \times X\text{-RateUSD}],$$

де: SK VTP – середньоарифметична ціна SK VTP Gas Price (наступний місяць, МаН), що розраховується як середньоарифметичне значення цін «Bid» та «Ask», опублікованих у джерелі котирувань ICIS European Spot Gas Markets під заголовком «Slovakia Price Assessment», за місяць, що передував місяцю, в якому відбулись втрати (витоки) природного газу;

SK Exit fee – плата за вихід із газотранспортної системи Словаччини, розрахована за допомогою тарифного калькулятора, розміщеного на сайті оператора газотранспортної системи Словаччини за посиланням <https://tis.eustream.sk/TisWeb/#/?nav=oa.calw&lng=EN&pcrw=true>, з розрахунку на 10000 МВт·г денної потужності при бронюванні потужності для кожного місяця в точці «Budince», євро за МВт·год;

UA Entry fee – тариф на послуги з транспортування природного газу для входу з газотранспортної системи України на міждержавному з'єднанні для точки виходу «Будінце» на рівні 4,45 долара США за 1000 куб. метрів на добу без урахування податку на додану вартість;

K_n – коефіцієнт, який застосовується до тарифів на послуги з транспортування природного газу для точок входу до газотранспортної системи на міждержавних з'єднаннях на регуляторний період 2020–2024 роки при замовленні потужності на місячний період на рівні 1,2;

X-RateEUR – офіційний середній курс гривні до євро в місяці, в якому відбулись втрати (витоки) природного газу, опублікований на сайті Національного банку України, гривень за 1 євро;

X-RateUSD – офіційний курс гривні до долара США в місяці в якому відбулись втрати (витоки) природного газу, опублікований на сайті Національного банку України, гривень за 1 долар США.

6. Інформація про обсяги і вартість втрат (витоку) природного газу оформлюється відповідно до акту оцінки збитків, згідно з додатком 3 до цієї Методики.

**Заступник генерального директора –
керівник експертної групи з
видобутку вуглеводнів та аналітики
функціонування нафтогазових ринків**

Ганна ЛІГУН

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

***Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних
актів на 2023 рік***

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; постанови Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731,
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 13.12.2022 № 415, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 24.05.2023 11:36
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025

UB
Міністерство енергетики України
№2 від 04.01.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 04.01.2023 14:06
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

№ _____

Зміни
до Плану діяльності Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік

Доповнити план позиціями такого змісту:

№ п/п	Назва проекту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Центральні органи виконавчої влади, структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
34.	Наказ Міністерства енергетики України та Фонду державного майна України «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок збройної агресії Російської Федерації»	Забезпечить визначення механізму оцінки шкоди та збитків, завданих об'єктам енергетичної інфраструктури України внаслідок втрати, руйнування або пошкодження у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації	Департамент фінансів та управління публічної власності	I квартал 2023 року
35.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку)	Дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного 3 газу у разі руйнування або	Директорат нафтогазового комплексу та розвитку ринків	I квартал 2023 року

	природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації»	пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської	нафти, природного газу та нафтопродуктів	
--	--	--	--	--

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

*Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних
актів на 2023 рік*

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; постанови Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 13.12.2022 № 415, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

***Про затвердження Методики
визначення вартості втрат (витоку)
природного газу у разі пошкодження
газопроводів та газорозподільних пунктів,
завданих Україні внаслідок збройної агресії
Російської Федерації***

Відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» та пункту 8 Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507,
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методику визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, що додається.
2. Департаменту фінансів та управління публічної власності забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра КОЛІСНИКА Миколу.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 24.05.2023 11:36
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2023 17:01

UB
Міністерство енергетики України
КЕП: Галущенко Г. В. 13.02.2023 10:44
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07

Заступник Міністра енергетики

Микола КОЛІСНИК

**Протокол узгоджувальної наради
з обговорення зауважень та пропозицій до проекту наказу
Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики
визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження
газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок
збройної агресії Російської Федерації»**

11.05.2023 року о 12⁰⁰

м. Київ

Учасники:

КОЛІСНИК Микола Олександрович	- заступник Міністра енергетики України
ЛІГУН Ганна Вікторівна	- заступник директора Директорату нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів Міністерства енергетики України
УГРЮМОВА Софія Сергіївна	- начальник Головного управління забезпечення функціонування нафтогазових ринків Директорату нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів Міністерства енергетики України
ЛУК'ЯЩЕНКО Владислав Олександрович	- начальник відділу забезпечення функціонування нафтогазових та нафтопереробних підприємств та ефективного використання газорозподільних систем Головного управління забезпечення функціонування нафтогазових ринків Директорату нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів Міністерства енергетики України
ВЛАСЕНКО Костянтинівна	- головний спеціаліст відділу забезпечення функціонування нафтогазових та

Міністерство енергетики України Міністерство енергетики
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023 України
КЕП: Галушенко Г. В. 24.05.2023, 11:36
3ED5083160DBC59B040000007C1D106600B735F10D
Сертифікат дійсний з 01.05.2023

нафтопереробних підприємств та ефективного використання газорозподільних систем Головного управління забезпечення функціонування нафтогазових ринків Директорату нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів Міністерства енергетики України

- МУЗИЧЕНКО**
Станіслав Валерійович - перший заступник Голови Державної регуляторної служби України
- КОВАЛЕНКО**
Сергій Петрович - директор Департаменту державної регуляторної політики та дерегуляції Державної регуляторної служби України
- ЗДОРОВ**
Максим Вячеславович - заступник Директора Департаменту державної регуляторної політики та дерегуляції – начальник відділу Державної регуляторної служби України
- СОЛОП**
Наталія Петрівна - головний спеціаліст Департаменту державної регуляторної політики та дерегуляції Державної регуляторної служби України
- МАЛИХІН**
Андрій Сергійович - головний інженер Департаменту інжинірингу ТОВ «Газорозподільні мережі України»
- ОЛЕФІР**
Сергій Олександрович - начальник Технічного департаменту ТОВ «Газорозподільні мережі України»
- МІНІН**
Сергій Володимирович - директор Філії «Центр метрології та газорозподільних систем» АТ «НАК «Нафтогаз України»

Слухали:

Заступника Міністра КОЛІСНИКА М. О., який зазначив, що проект Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) розроблено з метою регулювання правовідносин, пов'язаних з втратою природного газу, зумовленою пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути у короткі терміни через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Затвердження цієї Методики дасть можливість неупереджено оцінювати шкоду та збитки, нанесені внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Методика є регуляторним актом, який відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 (зі змінами) було оприлюднено на сайті Міненерго та направлено на розгляд та погодження до Державної регуляторної служби (далі - ДРС).

При опрацюванні наданих ДРС, підприємствами та організаціями галузі зауважень та пропозицій до Методики виникла необхідність проведення цієї узгоджувальної наради та обговорити спірні питання.

Представники ДРС звернули увагу: що основні зауваження стосуються формули вартості втрат (витоку) природного газу, яка була опрацьована фахівцями Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу.

Директор Філії «Центр метрології та газорозподільних систем» АТ «НАК «Нафтогаз України» МІНІН С. В. зауважив, що запропонована Методикою формула додатково опрацьована із урахуванням зауважень, наданими фахівцями Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу та Національного університету «Львівська політехніка», що зробило її більш практичною для застосування.

Водночас формулою неможливо передбачити всі умови і фактори, що впливають на витрати природного газу при пошкодженні газорозподільної системи, тому, запропонована фахівцями Філії формула є більш справедливою.

Представники ДРС погодилися із запропонованою позицією.

Представники ТОВ «Газорозподільні мережі України» зауважили, що враховуючи закриття балансів по підприємству 8 числа місяця, наступного за звітним доцільно у першому абзаці пункту першого розділу II Методики змінити термін подання до Міненерго щомісячної інформації на «не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним періодом».

Пропозицію підтримано.

Директор Філії «Центр метрології та газорозподільних систем» АТ «НАК «Нафтогаз України» МІНІН С. В. звернув увагу на проблеми з обліком та оплатою використаного природного газу, що виникли внаслідок бойових дій, що відбуваються на територіях, на яких деякі оператори ГРМ здійснюють свою ліцензійну діяльність, зокрема, це стосується Донецької, Харківської та Херсонської областей.

По-перше, після здійснення ремонтних робіт газорозподільну мережу необхідно заповнити природним газом, обсяг якого обліковується як ВТВ.

По-друге, в зв'язку із використанням уцілілих приміщень в зоні бойових дій військовими підрозділами обліковувати та отримувати плату за несанкціоновано використаний природний газ є неможливим. Внаслідок цього на балансі оператора ГРМ накопичуються борги.

Враховуючи вищевказане є необхідність вирішити питання щодо методології обліку подібних витрат/втрат природного газу та їх оплати.

Заступник Міністра КОЛІСНИК М. О. зазначив, що з метою врегулювання вищевказаних проблем Міненерго розробило проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку витрат, понесених операторами газорозподільних систем внаслідок воєнних дій та з метою запобігання настанню гуманітарних кризових ситуацій на ремонт пошкодженої інфраструктури», якій буде надіслано на опрацювання всім зацікавленим підприємствам галузі.

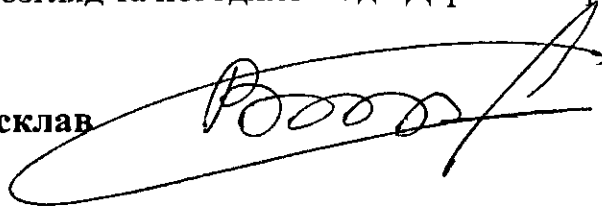
Тому, на сьогодні дуже важливо вести облік подібних втрат/витрат та в разі необхідності звертатися до обласних військових адміністрацій для отримання такої інформації.

Міненерго з свого боку також підготує відповідний запит до обласних військових адміністрацій, на території яких відбуваються бойові дії.

Вирішили:

Доопрацювати проект наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» та аналіз регуляторного впливу до нього із наданими зауваженнями та надіслати доопрацьований проект на розгляд та погодження до Державної регуляторної служби.

Протокол склав

Владислав ЛУК'ЯЩЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)**

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Державна регуляторна служба України

Про погодження
проєкту наказу

Міністерство енергетики України направляє на розгляд та погодження проєкт наказу «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації», доопрацьований за результатами узгоджувальної наради з обговорення зауважень та пропозицій до вищевказаного проєкту наказу, що відбулася в Міненерго 11.05.2023.

При цьому інформуємо, що зауваження, надані фахівцями Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Державній регуляторній службі листом від 14.04.2023 № 30-27-5/37 враховано в доопрацьованому проєкті наказу про що Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу проінформовано листом від 23.05.2023 № 26/1.4-7.4.1-10341 (копія листа додається).

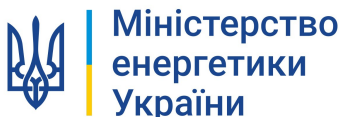
Додатки:

1. Проєкт наказу на 11 арк. в 1 прим.
2. Аналіз регуляторного впливу на 17 арк. в 1 прим.
3. Повідомлення про оприлюднення на 3 арк. в 1 прим.
4. Копія наказу Міненерго від 04.01.2023 № 2 на 3 арк. в 1 прим.
5. Протокол узгоджувальної наради від 11.05.2023 на 4 арк. в 1 прим.
6. Копія листа Міненерго від 23.05.2023 № 26/1.4-7.4.1-10341 на 1 арк. в 1 прим.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Власенко О.

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації»

Міністерство енергетики України оголошує про опублікування доопрацьованого проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» на офіційному веб-сайті Міненерго в мережі Інтернет - <http://mev.gov.ua>, розділ «Діяльність», підрозділ «Нормативно-правова робота», вкладка «Проекти регуляторних актів та аналізи регуляторного впливу до них».

У зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації, відбулися втрати (витоки) значних обсягів природного газу.

За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електростанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.

Чинне на сьогодні законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратою природного газу, зумовленою пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути у короткі терміни через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок агресії Російської Федерації (далі - **Методика визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок агресії Російської Федерації**) дозволяє визначити розмір збитків, нанесених внаслідок пошкодження газопроводів та/або газорозподільних

Міністерство енергетики України
№26/11-741-10407-вд 24.05.2023
М.П. Палусинко І.В. 24.05.2023 11:36
PDF 2083160115CS0B04009007CDD0600BEB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.08.2023 17:01 до 01.08.2025 17:01

Проект наказу.

Зауваження та пропозиції до доопрацьованого проекту Наказу слід надсилати на адреси: Міністерство енергетики України, 01001 м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 30,

e - mail: kanc@mev.gov.ua, e-mail: oksana.vlasenko@mev.gov.ua

Зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом місяця з дати оприлюднення в письмовому або електронному вигляді.

Документи:

1. Проект наказу.
2. Пояснювальна записка.
3. Аналіз регуляторного впливу.
4. Наказ від 04.01.2023 № 2.

 Проект наказу	232.7 2 КБ
 Методика визначення вартості втрат газу доопрацьована	2.98 МБ
 Додаток 1	195.0 8 КБ
 Додаток 2	123.0 6 КБ
 Додаток 3	104.8 6 КБ
 Пояснювальна записка	139.6 2 КБ
 Аналіз регуляторного впливу	264. 83 КБ
 Наказ Про внесення змін до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік	424. 94 КБ

Дата публікації 22 травня 2023, 11:00

Категорія [Повідомлення про оприлюднення](#)

Обговорення триває до 22 червня 2023, 01:00

G

Розпочати обговорення...

увійти за допомогою

АБО ЗАРЕЄСТРУВАТИСЬ У DISQUS

Ім'я

Поділитися

Кращі Найновіш

Залиште перший коментар.

Підписатись

Privacy

Do Not Sell My Data

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Державна регуляторна служба України

Про погодження
проекту наказу

Міністерство енергетики України направляє на розгляд та погодження проєкт наказу «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації», доопрацьований за результатами узгоджувальної наради з обговорення зауважень та пропозицій до вищевказаного проєкту наказу, що відбулася в Міненерго 11.05.2023.

При цьому інформуємо, що зауваження, надані фахівцями Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Державній регуляторній службі листом від 14.04.2023 № 30-27-5/37 враховано в доопрацьованому проєкті наказу про що Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу проінформовано листом від 23.05.2023 № 26/1.4-7.4.1-10341 (копія листа додається).

Додатки:

1. Проєкт наказу на 11 арк. в 1 прим.
2. Аналіз регуляторного впливу на 17 арк. в 1 прим.
3. Повідомлення про оприлюднення на 3 арк. в 1 прим.
4. Копія наказу Міненерго від 04.01.2023 № 2 на 3 арк. в 1 прим.
5. Протокол узгоджувальної наради від 11.05.2023 на 4 арк. в 1 прим.
6. Копія листа Міненерго від 23.05.2023 № 26/1.4-7.4.1-10341 на 1 арк. в 1 прим.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Власенко О.

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 24.05.2023 11:36
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації»

I. Визначення проблеми

Проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - проєкт наказу) розроблено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (зі змінами).

У зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації, відбулися втрати (витоки) значних обсягів природного газу.

За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електропідстанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.

Чинне на сьогодні законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратою природного газу, зумовленою пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути у короткі терміни через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення наступних цілей:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Положеннями Методики також визначено основні показники, які оцінюються, а саме:

Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023
КЕП: Галушенко Г. В. 24.05.2023 11:36
3ED5083160DBC59B04000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

З огляду на зазначене вище, прийняття проєкту наказу дозволить створити належний механізм впровадження постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (зі змінами).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акта, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання проєкту наказу є затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення наступних цілей:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Положеннями Методики також визначено основні показники, які оцінюються, а саме:

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Залишення існуючої ситуації без змін. Така альтернатива позбавляє можливості об'єктивної оцінки матеріальних збитків газорозподільного підприємства в результаті втрат природного газу через пошкодження складових газорозподільної системи, унеможливує досягнення цілей державного регулювання, не дозволяє вирішити проблеми, зазначені у розділі 1, а також перешкоджатиме досягненню цілей державного регулювання.</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін також створює ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p> <p>За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електропідстанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.</p>
<p>Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)</p>	<p>Прийняття проєкту наказу Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією; визначити вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів. <p>Потім буде у судовому порядку отримана компенсація від РФ за втрати газу, спричинені через війну.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Відсутні	<p>Втрати (витоки) природного газу через руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації.</p> <p>Крім того, значні витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету.</p> <p>Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.</p>
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:	Відсутні

	<p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Не забезпечить необхідні умови для захисту інтересів споживачів України та уможливить зловживання надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p> <p>Відбудеться здорожчення енергоресурсів для населення.</p>
<p>Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)</p>	<p>Прийняття наказу забезпечить необхідні умови для захисту інтересів споживачів України та унеможливить маніпуляції з обсягами та вартістю втрат природного газу газорозподільними підприємствами</p> <p>Буде можливість отримати нове обладнання від партнерів для відновлення інфраструктури газопостачання та зменшення втрат газу.</p>	<p>Витрати залишаться на існуючому рівні.</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	47	-	-	47
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100%	-	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Відсутні	Витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету.
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Розрахунок обсягу втрат (витоку) природного газу операторами газорозподільних систем у разі розгерметизації пошкодженої або знищеної ділянки газопроводу та/або газорозподільного пункту, зумовленого війсьними діями та понесених у зв'язку із запобіганням/врегулюванням гуманітарних кризових ситуацій, збройною агресією (далі – обсяг втрат (витоку) природного газу).	Відсутні

Витрати

суб'єктів господарювання, що виникають внаслідок дії регуляторного акта

Розрахунок зроблено для щомісячного подання в електроній формі операторами ГРМ до Міненерго інформації (розрахунок) щодо обсягу втрат, зумовлених збройною агресією, на об'єктах газорозподільної системи (пп.1 та 2 розділу II Методики)

М-тест не проводився відповідно до додатку 4. на підставі того, що суб'єктами газорозподільної системи є суб'єкт господарювання середнього бізнесу.

Порядковий номер	Витрати	Проект акта/ витрати через 1 рік
1	Витрати на ознайомлення	19,63 грн ¹
2	<p>Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.2 розділу II Методики:</p> <p>за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії;</p> <p>підтвердження періоду часу витікання природного газу (заявка аварійно-диспетчерської служби (АДС) або повідомлення, де засвідчується час початку витікання газу в наслідок аварії та час зупинення витікання під час локалізації або ліквідації аварії, тощо). Час або тривалість витікання природного газу має бути розраховано виходячи з даних про момент ушкодження (початок витікання газу) та час припинення витікання природного газу (усунення ушкодження, з допомогою бандажу або застосування запірної арматури). Витрати природного газу вважаються припиненими з моменту зупинення витікання природного газу в атмосферу;</p> <p>дані, що були отримані під час реєстрації виклику АДС (в тому числі заявка АДС);</p>	<p>100 тис. гривень * 12 = 1,2 млн.грн (на одного оператора ГРМ)</p>

3.	Витрати, пов'язані із підготовкою інформації (розрахунку) згідно додатку 1 Методики (часові витрати множимо на мін п/з)	Мінзарплата (6700 гривень) * 12 місяців = 80 400 гривень
4.	Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання щоквартальної інформації (витрати на електронне подання та/або якщо по пошті (поштові витрати).	Конверт вартість плюс марка 18 грн
5	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4), гривень	1 280 438,63 грн
6	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	47
7	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (5*6), гривень	60 180 615,60

1. Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 39,26 грн/год (39, 26 * 8 часов)відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік"; час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
--	---	---

Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Висновок: суб'єкти будуть нести певні часові витрати, то у порівнянні з тарифними витратами чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету, що лягає на плечі споживачів та Держави буде компенсуватися за рахунок агресора (тобто, рф).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	<p>Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	Відсутні	<p>Перше місце альтернативи у рейтингу, так як кількість вигоди більша за кількість витрат.</p> <p>Впровадження регуляторного актам дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.</p>

<p>Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Втрати (витоки) природного газу через руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації. Крім того, значні витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету. Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням</p>	<p>Друге місце альтернативи у рейтингу, так як витрат не передбачається. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставлених цілей.</p>
--	-----------------	---	--

		ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.	
--	--	--	--

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	<p>Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.
Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.	Будуть зовнішні ризики, які полягатимуть у постійному

		пошкодженні газової інфраструктури, що призводитиме до витрат обсягів газу.
--	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту наказу, яким буде встановлено Методику для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Ця Методика застосовуватиметься для визначення вартості втрат (витоку) природного газу у випадках пошкодження або знищення газопроводів, газорозподільних пунктів та всіх складових газорозподільної системи, що використовуються для здійснення послуг з розподілу природного газу споживачам на підприємства, установи, організації усіх форм власності, суб'єктів господарювання, що мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу.

Проєкт наказу спрямований на унормування вимоги до:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Прийняття проєкту наказу дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного газу у разі руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації.

Проєкт наказу та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному сайті <http://www.mev.gov.ua> Міністерства енергетики України, яке буде надавати необхідні роз'яснення щодо норм проєкту наказу.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Відповідно, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади в рамках асигнувань передбачених на відповідний бюджетний рік для Міненерго.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Міненерго

Процедура регулювання суб'єктів (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн/рік**	Оцінка кількості процедур за два роки, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік***	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати адміністрування регулювання, гривень
1. обробка та узагальнення поданої інформації, за формою додатку 4 (п. 5 розділу II Методики)	Норма робочого часу на 2021 рік становить 40-годинному робочому тижні – 1987 години (Норми тривалості робочого часу на 2021 рік відповідно до листа Міністерства економіки України від 12.08.2021 № 47-03/520 «Про розрахунок норми тривалості	Використовується посадовий оклад головного спеціаліста державного органу, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та постанови Кабінету			

	робочого часу на 2022 рік»).	Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 року № 89, та який відповідно на 01.01.2022 становить: 6 500 грн. - місячна оплата, за рік – 78 000 грн. та 39,26 грн. у погодинном у розмірі.			
	2. визначення вартості втрат (пп.1-4 розділ III Методики)				
	3. Визначення розміру реальних збитків (пп.5-7 розділу III Методики)				
	4. Підготовка інформації до акту оцінки збитків, згідно додатку 5 цієї Методики. (п.8 розділу III Методики)				
<p>Висновок Затрати Держави (Міненерго) будуть меншими за витрати суб'єктів господарювання газорозподільного сектору.</p>					

* Розрахунок вартості 1 людино-години:

Норма робочого часу на 2021 рік становить при 40-годинному робочому тижні – 1987 години (Норми тривалості робочого часу на 2021 рік відповідно до листа Міністерства економіки України від 12.08.2021 № 47-03/520 «Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2022 рік»).

Використовується посадовий оклад головного спеціаліста державного органу, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 року № 89, та який відповідно на 01.01.2022 становить: 6 500 грн. - місячна оплата, за рік – 78 000 грн. та 39,26 грн. у погодинному розмірі.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект наказу набирає чинності з моменту його публікації після реєстрації в Міністерстві юстиції України. Строк дії проекту наказу не обмежується у часі, що дасть можливість досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту наказу:

а) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

Визначення розміру реальних збитків, завданих газопроводам/ОСГ, внаслідок збройної агресії станом на дату витоку природного газу в атмосферу, внаслідок пошкодження та/або знищення газопроводу, газорозподільного пункту, що зазнало руйнівного впливу внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, ракетно-бомбових ударів, в ході збройної агресії, будуть здійснюватися із урахуванням розміру реальних збитків внаслідок пошкодження або знищення газопроводів та газорозподільних пунктів газу, на рівні ринкової вартості природного газу в залежності від походження природного газу.

б) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – поширюється на суб'єктів ринку природного газу, зокрема суб'єктів господарювання надавачів послуг з розподілу природного газу та оптового продавця – середній рівень, близько 50.

в) рівень проінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному сайті Міненерго.

Г) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – витрати суб'єктів господарювання, що виникають внаслідок дії регуляторного акта на рік приблизно складають 1 280 438,63 грн, в межах робочого часу.

Кількісними показниками результативності регуляторного акту є:

а) обсяг розрахованого витоку природного газу, у разі руйнування або пошкодження об'єктів пошкодження, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії Російської Федерації та розмір визначених реальних збитків за Методикою – високий, оскільки проект наказу визначає механізм оцінки реальних збитків та потреб суб'єктів господарювання.

б) кількість зареєстрованих випадків витоку природного газу - одним із наслідків прийняття проекту спільного наказу є узагальненість випадків завдання шкоди об'єктам пошкодження та його консолідованого переліку.

в) кількість скарг фізичних та юридичних осіб на проблеми з завищенням тарифів за рахунок додаткової складової у вигляді компенсації збитків внаслідок втрати природного газу зумовленої пошкодженнями газорозподільних систем внаслідок бойових дій – зменшиться.

Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки вартості втрат (витоку) природного газу (розмір реальних збитків) є:

ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків;

інформація про договори купівлі-продажу, ринкові ціни тощо;

інформація з інших актів, складених за результатами оцінки збитків;

визначений обсяг втрат природного газу;

дані космічної зйомки, наявні геопросторові дані, цифрові картографічні матеріали на постраждалій території (об'єкти). У разі відсутності геопросторових даних, цифрових картографічних матеріалів на постраждалій території (об'єкти) можуть бути використані дані аерозйомки пілотованими та безпілотними апаратами відповідних постраждалих територій (об'єктів) проведені для фотофіксації завданої шкоди та збитків;

дані, надані оператором ГРМ відповідно до розділу II цієї Методики;

інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки збитків.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності дії проекту наказу будуть здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проекту наказу буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим проектом наказу.

Повторне відстеження результативності проекту наказу буде здійснено через два роки після набрання чинності цим проектом наказу.

Періодичне відстеження результативності проекту наказу здійснюється один на кожні три роки після завершення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про
затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного
газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів,
завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації»

I. Визначення проблеми

Проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - проєкт наказу) розроблено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (зі змінами).

У зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації, відбулися втрати (витоки) значних обсягів природного газу.

За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електропідстанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.

Чинне на сьогодні законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратою природного газу, зумовленою пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути у короткі терміни через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення наступних цілей:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Положеннями Методики також визначено основні показники, які оцінюються, а саме:

Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.4.1-10407 від 24.05.2023
КЕП: Галушенко Г. В. 24.05.2023 11:36
3ED5083160DBC59B04000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

З огляду на зазначене вище, прийняття проєкту наказу дозволить створити належний механізм впровадження постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (зі змінами).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акта, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання проєкту наказу є затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення наступних цілей:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Положеннями Методики також визначено основні показники, які оцінюються, а саме:

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Залишення існуючої ситуації без змін. Така альтернатива позбавляє можливості об'єктивної оцінки матеріальних збитків газорозподільного підприємства в результаті втрат природного газу через пошкодження складових газорозподільної системи, унеможливорює досягнення цілей державного регулювання, не дозволяє вирішити проблеми, зазначені у розділі 1, а також перешкоджатиме досягненню цілей державного регулювання.</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін також створює ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p> <p>За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електропідстанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.</p>
<p>Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)</p>	<p>Прийняття проєкту наказу Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією; визначити вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів. <p>Потім буде у судовому порядку отримана компенсація від РФ за втрати газу, спричинені через війну.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Відсутні	<p>Втрати (витоки) природного газу через руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації.</p> <p>Крім того, значні витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету.</p> <p>Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.</p>
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:	Відсутні

	<p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Не забезпечить необхідні умови для захисту інтересів споживачів України та уможливить зловживання надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p> <p>Відбудеться здорожчання енергоресурсів для населення.</p>
<p>Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)</p>	<p>Прийняття наказу забезпечить необхідні умови для захисту інтересів споживачів України та унеможливить маніпуляції з обсягами та вартістю втрат природного газу газорозподільними підприємствами</p> <p>Буде можливість отримати нове обладнання від партнерів для відновлення інфраструктури газопостачання та зменшення втрат газу.</p>	<p>Витрати залишаться на існуючому рівні.</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	47	-	-	47
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100%	-	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Відсутні	Витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету.
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Розрахунок обсягу втрат (витоку) природного газу операторами газорозподільних систем у разі розгерметизації пошкодженої або знищеної ділянки газопроводу та/або газорозподільного пункту, зумовленого війсьними діями та понесених у зв'язку із запобіганням/врегулюванням гуманітарних кризових ситуацій, збройною агресією (далі – обсяг втрат (витоку) природного газу).	Відсутні

Витрати

суб'єктів господарювання, що виникають внаслідок дії регуляторного акта

Розрахунок зроблено для щомісячного подання в електроній формі операторами ГРМ до Міненерго інформації (розрахунок) щодо обсягу втрат, зумовлених збройною агресією, на об'єктах газорозподільної системи (пп.1 та 2 розділу II Методики)

М-тест не проводився відповідно до додатку 4. на підставі того, що суб'єктами газорозподільної системи є суб'єкт господарювання середнього бізнесу.

Порядковий номер	Витрати	Проект акта/ витрати через 1 рік
1	Витрати на ознайомлення	19,63 грн ¹
2	<p>Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.2 розділу II Методики:</p> <p>за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії;</p> <p>підтвердження періоду часу витікання природного газу (заявка аварійно-диспетчерської служби (АДС) або повідомлення, де засвідчується час початку витікання газу в наслідок аварії та час зупинення витікання під час локалізації або ліквідації аварії, тощо). Час або тривалість витікання природного газу має бути розраховано виходячи з даних про момент ушкодження (початок витікання газу) та час припинення витікання природного газу (усунення ушкодження, з допомогою бандажу або застосування запірної арматури). Витрати природного газу вважаються припиненими з моменту зупинення витікання природного газу в атмосферу;</p> <p>дані, що були отримані під час реєстрації виклику АДС (в тому числі заявка АДС);</p>	<p>100 тис. гривень * 12 = 1,2 млн.грн (на одного оператора ГРМ)</p>

3.	Витрати, пов'язані із підготовкою інформації (розрахунку) згідно додатку 1 Методики (часові витрати множимо на мін п/з)	Мінзарплата (6700 гривень) * 12 місяців = 80 400 гривень
4.	Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання щоквартальної інформації (витрати на електронне подання та/або якщо по пошті (поштові витрати).	Конверт вартість плюс марка 18 грн
5	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4), гривень	1 280 438,63 грн
6	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	47
7	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (5*6), гривень	60 180 615,60

1. Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 39,26 грн/год (39, 26 * 8 часов)відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік"; час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
--	---	---

Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Висновок: суб'єкти будуть нести певні часові витрати, то у порівнянні з тарифними витратами чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету, що лягає на плечі споживачів та Держави буде компенсуватися за рахунок агресора (тобто, рф).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	<p>Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	Відсутні	<p>Перше місце альтернативи у рейтингу, так як кількість вигоди більша за кількість витрат.</p> <p>Впровадження регуляторного актам дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.</p>

<p>Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Втрати (витоки) природного газу через руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації. Крім того, значні витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету. Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням</p>	<p>Друге місце альтернативи у рейтингу, так як витрат не передбачається. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставлених цілей.</p>
--	-----------------	---	--

		ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.	
--	--	--	--

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	<p>Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.
Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.	Будуть зовнішні ризики, які полягатимуть у постійному

		пошкодженні газової інфраструктури, що призводитиме до витрат обсягів газу.
--	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту наказу, яким буде встановлено Методику для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Ця Методика застосовуватиметься для визначення вартості втрат (витоку) природного газу у випадках пошкодження або знищення газопроводів, газорозподільних пунктів та всіх складових газорозподільної системи, що використовуються для здійснення послуг з розподілу природного газу споживачам на підприємства, установи, організації усіх форм власності, суб'єктів господарювання, що мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу.

Проєкт наказу спрямований на унормування вимоги до:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Прийняття проєкту наказу дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного газу у разі руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації.

Проєкт наказу та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному сайті <http://www.mev.gov.ua> Міністерства енергетики України, яке буде надавати необхідні роз'яснення щодо норм проєкту наказу.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Відповідно, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади в рамках асигнувань передбачених на відповідний бюджетний рік для Міненерго.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Міненерго

Процедура регулювання суб'єктів (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн/рік**	Оцінка кількості процедур за два роки, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік***	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати адміністрування регулювання, гривень
1. обробка та узагальнення поданої інформації, за формою додатку 4 (п. 5 розділу II Методики)	Норма робочого часу на 2021 рік становить 40-годинному робочому тижні – 1987 години (Норми тривалості робочого часу на 2021 рік відповідно до листа Міністерства економіки України від 12.08.2021 № 47-03/520 «Про розрахунок норми тривалості	Використовується посадовий оклад головного спеціаліста державного органу, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та постанови Кабінету			

	робочого часу на 2022 рік»).	Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 року № 89, та який відповідно на 01.01.2022 становить: 6 500 грн. - місячна оплата, за рік – 78 000 грн. та 39,26 грн. у погодинном у розмірі.			
	2. визначення вартості втрат (пп.1-4 розділ III Методики)				
	3. Визначення розміру реальних збитків (пп.5-7 розділу III Методики)				
	4. Підготовка інформації до акту оцінки збитків, згідно додатку 5 цієї Методики. (п.8 розділу III Методики)				
<p>Висновок Затрати Держави (Міненерго) будуть меншими за витрати суб'єктів господарювання газорозподільного сектору.</p>					

* Розрахунок вартості 1 людино-години:

Норма робочого часу на 2021 рік становить при 40-годинному робочому тижні – 1987 години (Норми тривалості робочого часу на 2021 рік відповідно до листа Міністерства економіки України від 12.08.2021 № 47-03/520 «Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2022 рік»).

Використовується посадовий оклад головного спеціаліста державного органу, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 року № 89, та який відповідно на 01.01.2022 становить: 6 500 грн. - місячна оплата, за рік – 78 000 грн. та 39,26 грн. у погодинному розмірі.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект наказу набирає чинності з моменту його публікації після реєстрації в Міністерстві юстиції України. Строк дії проекту наказу не обмежується у часі, що дасть можливість досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту наказу:

а) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

Визначення розміру реальних збитків, завданих газопроводам/ОСГ, внаслідок збройної агресії станом на дату витоку природного газу в атмосферу, внаслідок пошкодження та/або знищення газопроводу, газорозподільного пункту, що зазнало руйнівного впливу внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, ракетно-бомбових ударів, в ході збройної агресії, будуть здійснюватися із урахуванням розміру реальних збитків внаслідок пошкодження або знищення газопроводів та газорозподільних пунктів газу, на рівні ринкової вартості природного газу в залежності від походження природного газу.

б) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – поширюється на суб'єктів ринку природного газу, зокрема суб'єктів господарювання надавачів послуг з розподілу природного газу та оптового продавця – середній рівень, близько 50.

в) рівень проінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному сайті Міненерго.

Г) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – витрати суб'єктів господарювання, що виникають внаслідок дії регуляторного акта на рік приблизно складають 1 280 438,63 грн, в межах робочого часу.

Кількісними показниками результативності регуляторного акту є:

а) обсяг розрахованого витоку природного газу, у разі руйнування або пошкодження об'єктів пошкодження, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії Російської Федерації та розмір визначених реальних збитків за Методикою – високий, оскільки проект наказу визначає механізм оцінки реальних збитків та потреб суб'єктів господарювання.

б) кількість зареєстрованих випадків витоку природного газу - одним із наслідків прийняття проекту спільного наказу є узагальненість випадків завдання шкоди об'єктам пошкодження та його консолідованого переліку.

в) кількість скарг фізичних та юридичних осіб на проблеми з завищенням тарифів за рахунок додаткової складової у вигляді компенсації збитків внаслідок втрати природного газу зумовленої пошкодженнями газорозподільних систем внаслідок бойових дій – зменшиться.

Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки вартості втрат (витоку) природного газу (розмір реальних збитків) є:

- ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків;
- інформація про договори купівлі-продажу, ринкові ціни тощо;
- інформація з інших актів, складених за результатами оцінки збитків;
- визначений обсяг втрат природного газу;

дані космічної зйомки, наявні геопросторові дані, цифрові картографічні матеріали на постраждалій території (об'єкти). У разі відсутності геопросторових даних, цифрових картографічних матеріалів на постраждалій території (об'єкти) можуть бути використані дані аерозйомки пілотованими та безпілотними апаратами відповідних постраждалих територій (об'єктів) проведені для фотофіксації завданої шкоди та збитків;

- дані, надані оператором ГРМ відповідно до розділу II цієї Методики;
- інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки збитків.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності дії проекту наказу будуть здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проекту наказу буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим проектом наказу.

Повторне відстеження результативності проекту наказу буде здійснено через два роки після набрання чинності цим проектом наказу.

Періодичне відстеження результативності проекту наказу здійснюється один на кожні три роки після завершення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про
затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного
газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів,
завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації»

I. Визначення проблеми

Проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - проєкт наказу) розроблено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (зі змінами).

У зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації, відбулися втрати (витоки) значних обсягів природного газу.

За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електропідстанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.

Чинне на сьогодні законодавство не містить відповідних норм, що регулюють правовідносини, пов'язані з втратою природного газу, зумовленою пошкодженнями, що здебільшого не можна усунути у короткі терміни через ведення бойових дій або знаходження об'єкту в небезпечній зоні.

Затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення наступних цілей:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Положеннями Методики також визначено основні показники, які оцінюються, а саме:

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

З огляду на зазначене вище, прийняття проєкту наказу дозволить створити належний механізм впровадження постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (зі змінами).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акта, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання проєкту наказу є затвердження Методики визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі - Методика) для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Оцінка шкоди та збитків, що проводиться відповідно до цієї Методики здійснюється для досягнення наступних цілей:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Положеннями Методики також визначено основні показники, які оцінюються, а саме:

обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів;

вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Залишення існуючої ситуації без змін. Така альтернатива позбавляє можливості об'єктивної оцінки матеріальних збитків газорозподільного підприємства в результаті втрат природного газу через пошкодження складових газорозподільної системи, унеможливує досягнення цілей державного регулювання, не дозволяє вирішити проблеми, зазначені у розділі 1, а також перешкоджатиме досягненню цілей державного регулювання.</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін також створює ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p> <p>За даними МВС, станом на 28.12.2022, загалом по Україні є інформація про більш ніж 35 тисяч зруйнованих об'єктів внаслідок російських атак. З майже 30 тисяч зафіксованих обстрілів з початку вторгнення вражені 702 об'єкти критичної інфраструктури – йдеться про газопроводи, електропідстанції, мости та інше. Передача природного газу з газотранспортної системи в газорозподільну мережу здійснюється на 1416 ГРС, третина з них виведена з ладу через війну.</p>
<p>Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)</p>	<p>Прийняття проєкту наказу Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією; визначити вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів. <p>Потім буде у судовому порядку отримана компенсація від РФ за втрати газу, спричинені через війну.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Відсутні	<p>Втрати (витоки) природного газу через руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації.</p> <p>Крім того, значні витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету.</p> <p>Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.</p>
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:	Відсутні

	<p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Не забезпечить необхідні умови для захисту інтересів споживачів України та уможливить зловживання надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p> <p>Відбудеться здорожчення енергоресурсів для населення.</p>
<p>Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)</p>	<p>Прийняття наказу забезпечить необхідні умови для захисту інтересів споживачів України та унеможливить маніпуляції з обсягами та вартістю втрат природного газу газорозподільними підприємствами</p> <p>Буде можливість отримати нове обладнання від партнерів для відновлення інфраструктури газопостачання та зменшення втрат газу.</p>	<p>Витрати залишаться на існуючому рівні.</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	47	–	–	47
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100%	–	–	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Відсутні	Витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету.
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Розрахунок обсягу втрат (витоку) природного газу операторами газорозподільних систем у разі розгерметизації пошкодженої або знищеної ділянки газопроводу та/або газорозподільного пункту, зумовленого війсьними діями та понесених у зв'язку із запобіганням/врегулюванням гуманітарних кризових ситуацій, збройною агресією (далі – обсяг втрат (витоку) природного газу).	Відсутні

Витрати

суб'єктів господарювання, що виникають внаслідок дії регуляторного акта

Розрахунок зроблено для щомісячного подання в електроній формі операторами ГРМ до Міненерго інформації (розрахунок) щодо обсягу втрат, зумовлених збройною агресією, на об'єктах газорозподільної системи (пп.1 та 2 розділу II Методики)

М-тест не проводився відповідно до додатку 4. на підставі того, що суб'єктами газорозподільної системи є суб'єкт господарювання середнього бізнесу.

Порядковий номер	Витрати	Проект акта/ витрати через 1 рік
1	Витрати на ознайомлення	19,63 грн ¹
2	<p>Витрати, пов'язані із збором інформації передбаченої п.2 розділу II Методики:</p> <p>за можливості, підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно-бомбовими ударами, в ході збройної агресії;</p> <p>підтвердження періоду часу витoku природного газу (заявка аварійно-диспетчерської служби (АДС) або повідомлення, де засвідчується час початку витoku газу в наслідок аварії та час зупинення витoku під час локалізації або ліквідації аварії, тощо). Час або тривалість витікання природного газу має бути розраховано виходячи з даних про момент ушкодження (початок витoku газу) та час припинення витoku природного газу (усунення ушкодження, з допомогою бандажу або застосування запірної арматури). Втрати природного газу вважаються припиненими з моменту зупинення витoku природного газу в атмосферу;</p> <p>дані, що були отримані під час реєстрації виклику АДС (в тому числі заявка АДС);</p>	<p>100 тис. гривень * 12 = 1,2 млн.грн (на одного оператора ГРМ)</p>

3.	Витрати, пов'язані із підготовкою інформації (розрахунку) згідно додатку 1 Методики (часові витрати множимо на мін п/з)	Мінзарплата (6700 гривень) * 12 місяців = 80 400 гривень
4.	Витрати, пов'язані з використанням матеріалів для подання щоквартальної інформації (витрати на електронне подання та/або якщо по пошті (поштові витрати).	Конверт вартість плюс марка 18 грн
5	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4), гривень	1 280 438,63 грн
6	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	47
7	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання (вартість регулювання) (5*6), гривень	60 180 615,60

1. Для обрахунку: приймаємо за основу мінімальну заробітну плату, визначену у погодинному розмірі, що становить 39,26 грн/год (39, 26 * 8 часов)відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік"; час, який витрачається суб'єктами господарювання на подання заяви в електронній формі 0,5 год. (за результатами консультацій).

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. (Залишення існуючої ситуації без змін)	Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.
Альтернатива 2. (Прийняття регуляторного акту)	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала

Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Висновок: суб'єкти будуть нести певні часові витрати, то у порівнянні з тарифними витратами чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету, що лягає на плечі споживачів та Держави буде компенсуватися за рахунок агресора (тобто, рф).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	<p>Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	Відсутні	<p>Перше місце альтернативи у рейтингу, так як кількість вигоди більша за кількість витрат.</p> <p>Впровадження регуляторного актам дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.</p>

<p>Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Втрати (витоки) природного газу через руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації. Крім того, значні витрати внаслідок свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету. Додаткові витрати споживачів чи Держбюджету з урахуванням</p>	<p>Друге місце альтернативи у рейтингу, так як витрат не передбачається. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставлених цілей.</p>
--	-----------------	---	--

		ризиків свідомого завищення вартості матеріальних втрат газорозподільних підприємств, що підлягають компенсації за рахунок тарифу на розподіл природного газу чи шляхом фінансування за рахунок видаткової частини Держбюджету становитимуть понад 7,5 млрд грн.	
--	--	--	--

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2 (Прийняття регуляторного акту)	<p>Дозволить забезпечити умови для неупередженого визначення розміру та обсягу шкоди та збитків, завданих збройною агресією, а саме:</p> <p>визначити обсяг втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;</p> <p>визначити вартість втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.</p> <p>Крім того, усуває ризики значних зловживань надавачами послуг з розподілу природного газу шляхом завищення об'ємних та вартісних показників втрат природного газу внаслідок пошкодження газопроводів, зумовлених бойовими діями.</p>	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.
Альтернатива 1 (Залишення існуючої ситуації без змін)	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.	Будуть зовнішні ризики, які полягатимуть у постійному

		пошкодженні газової інфраструктури, що призводитиме до витрат обсягів газу.
--	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту наказу, яким буде встановлено Методику для неупередженої оцінки шкоди та збитків, нанесених внаслідок розгерметизації пошкоджених або знищених ділянок газопроводів та/або газорозподільних пунктів, що призвело до втрат (витоку) значних обсягів природного газу.

Ця Методика застосовуватиметься для визначення вартості втрат (витоку) природного газу у випадках пошкодження або знищення газопроводів, газорозподільних пунктів та всіх складових газорозподільної системи, що використовуються для здійснення послуг з розподілу природного газу споживачам на підприємства, установи, організації усіх форм власності, суб'єктів господарювання, що мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу.

Проєкт наказу спрямований на унормування вимоги до:

визначення обсягу втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження систем газопостачання, зумовленого воєнними діями та понесених у зв'язку із збройною агресією;

визначення вартості втрат (витоку) природного газу у разі пошкодження газопроводів та газорозподільних пунктів.

Прийняття проєкту наказу дозволить визначити єдиний підхід до збору, фіксації та узагальнення інформації щодо вартості втрат (витоку) природного газу у разі руйнування або пошкодження газопроводів та/або газорозподільних пунктів, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії російської федерації.

Проєкт наказу та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному сайті <http://www.mev.gov.ua> Міністерства енергетики України, яке буде надавати необхідні роз'яснення щодо норм проєкту наказу.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Відповідно, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади в рамках асигнувань передбачених на відповідний бюджетний рік для Міненерго.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Міненерго

Процедура регулювання суб'єктів (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн/рік**	Оцінка кількості процедур за два роки, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік***	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати адміністрування регулювання, гривень
1. обробка та узагальнення поданої інформації, за формою додатку 4 (п. 5 розділу II Методики)	Норма робочого часу на 2021 рік становить 40-годинному робочому тижні – 1987 години (Норми тривалості робочого часу на 2021 рік відповідно до листа Міністерства економіки України від 12.08.2021 № 47-03/520 «Про розрахунок норми тривалості	Використовується посадовий оклад головного спеціаліста державного органу, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та постанови Кабінету			

	робочого часу на 2022 рік»).	Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 року № 89, та який відповідно на 01.01.2022 становить: 6 500 грн. - місячна оплата, за рік – 78 000 грн. та 39,26 грн. у погодинном у розмірі.			
2. визначення вартості втрат (пп.1-4 розділ III Методики)					
3. Визначення розміру реальних збитків (пп.5-7 розділу III Методики)					
4. Підготовка інформації до акту оцінки збитків, згідно додатку 5 цієї Методики. (п.8 розділу III Методики)					
Висновок Затрати Держави (Міненерго) будуть меншими за витрати суб'єктів господарювання газорозподільного сектору.					

* Розрахунок вартості 1 людино-години:

Норма робочого часу на 2021 рік становить при 40-годинному робочому тижні – 1987 години (Норми тривалості робочого часу на 2021 рік відповідно до листа Міністерства економіки України від 12.08.2021 № 47-03/520 «Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2022 рік»).

Використовується посадовий оклад головного спеціаліста державного органу, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 року № 89, та який відповідно на 01.01.2022 становить: 6 500 грн. - місячна оплата, за рік – 78 000 грн. та 39,26 грн. у погодинному розмірі.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект наказу набирає чинності з моменту його публікації після реєстрації в Міністерстві юстиції України. Строк дії проекту наказу не обмежується у часі, що дасть можливість досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту наказу:

а) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не зміниться.

Визначення розміру реальних збитків, завданих газопроводам/ОСГ, внаслідок збройної агресії станом на дату витоку природного газу в атмосферу, внаслідок пошкодження та/або знищення газопроводу, газорозподільного пункту, що зазнало руйнівного впливу внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, ракетно-бомбових ударів, в ході збройної агресії, будуть здійснюватися із урахуванням розміру реальних збитків внаслідок пошкодження або знищення газопроводів та газорозподільних пунктів газу, на рівні ринкової вартості природного газу в залежності від походження природного газу.

б) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – поширюється на суб'єктів ринку природного газу, зокрема суб'єктів господарювання надавачів послуг з розподілу природного газу та оптового продавця – середній рівень, близько 50.

в) рівень проінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному сайті Міненерго.

Г) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – витрати суб'єктів господарювання, що виникають внаслідок дії регуляторного акта на рік приблизно складають 1 280 438,63 грн, в межах робочого часу.

Кількісними показниками результативності регуляторного акту є:

а) обсяг розрахованого витоку природного газу, у разі руйнування або пошкодження об'єктів пошкодження, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності у зв'язку із бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, ракетно-бомбовими ударами нанесеними під час збройної агресії Російської Федерації та розмір визначених реальних збитків за Методикою – високий, оскільки проект наказу визначає механізм оцінки реальних збитків та потреб суб'єктів господарювання.

б) кількість зареєстрованих випадків витоку природного газу - одним із наслідків прийняття проекту спільного наказу є узагальненість випадків завдання шкоди об'єктам пошкодження та його консолідованого переліку.

в) кількість скарг фізичних та юридичних осіб на проблеми з завищенням тарифів за рахунок додаткової складової у вигляді компенсації збитків внаслідок втрати природного газу зумовленої пошкодженнями газорозподільних систем внаслідок бойових дій – зменшиться.

Інформаційними джерелами, що застосовуються під час оцінки вартості втрат (витоку) природного газу (розмір реальних збитків) є:

- ринкові дані, які застосовуються під час проведення оцінки збитків;
- інформація про договори купівлі-продажу, ринкові ціни тощо;
- інформація з інших актів, складених за результатами оцінки збитків;
- визначений обсяг втрат природного газу;

дані космічної зйомки, наявні геопросторові дані, цифрові картографічні матеріали на постраждалі території (об'єкти). У разі відсутності геопросторових даних, цифрових картографічних матеріалів на постраждалі території (об'єкти) можуть бути використані дані аерозйомки пілотованими та безпілотними апаратами відповідних постраждалих територій (об'єктів) проведені для фотофіксації завданої шкоди та збитків;

- дані, надані оператором ГРМ відповідно до розділу II цієї Методики;
- інші інформаційні джерела, які можуть бути застосовані під час оцінки збитків.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності дії проекту наказу будуть здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проекту наказу буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим проектом наказу.

Повторне відстеження результативності проекту наказу буде здійснено через два роки після набрання чинності цим проектом наказу.

Періодичне відстеження результативності проекту наказу здійснюється один на кожні три роки після завершення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

Додаток 1
до Методики визначення
вартості втрат (витоку)
природного газу у разі
пошкодження газопроводів
та газорозподільних пунктів,
завданих Україні внаслідок
збройної агресії російської
федерації (пункт 1 розділу II)

Формула визначення обсягу витрати природного газу (за стандартних умов)

$$Q_c = \begin{cases} 0.1564 \cdot \mu_p \cdot F \cdot P \cdot \sqrt{\frac{1}{\rho_c T Z} \cdot \left[\left(\frac{P_6}{P} \right)^{1.53} - \left(\frac{P_6}{P} \right)^{1.77} \right]}, & \text{для } \left(\frac{P_6}{P} \right) > 0,54; \\ 0.0359 \cdot \mu_p \cdot F \cdot \frac{P}{\sqrt{T \cdot Z \cdot \rho_c}}, & \text{для } \left(\frac{P_6}{P} \right) \leq 0,54. \end{cases}$$

де:

μ_p – коефіцієнт витрати (μ_p приймаємо 1);

F – площа отвору пошкодження, м²;

P – фактичний абсолютний тиск газу в газопроводі, Па;

P_6 – барометричний тиск, Па;

ρ_c – густина газу за робочих умов, кг/м³;

Z – коефіцієнт стисливості газу.

Додаток 2
до Методики визначення вартості втрат
(витоку) природного газу у разі
пошкодження газопроводів та
газорозподільних пунктів, завданих Україні
внаслідок збройної агресії російської
федерації (пункт 2 розділу II)

Форма 1

№	Оператор ГРМ	Надано				
		Формульний розрахунок (додаток № 1 до методики)	Дані щодо ведення бойових дій на території об'єктів ГРМ, які мають часткові пошкодження та/або які зруйновано	Підтвердження факту завдання руйнівного впливу саме бойовими діями, терористичним(ми) актом (актами), диверсіями, ракетно- бомбовими ударами, в ході збройної агресії	Підтвердження періоду часу витоку природного газу	Дані, що були отримані під час реєстрації виклику АДС
1						
2						
3						

4						
5						
6						
7						
8						
